ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ANTONIO SAGGIO

της 25ης Ιουνίου 1998 *

1. Την 1η Αυγούστου 1997, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητείται να αναγνωρισθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας 92/73/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1992, για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των οδηγιών 65/65/ΕΟΚ και 75/319/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων για τα φάρμακα και τη θέσπιση συμπληρωματικών διατάξεων για τα ομοιοπαθητικά φάρμακα [1] (στο εξής: οδηγία), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ και την εν λόγω οδηγία.

2. Το άρθρο 10, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας ορίζει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

3. Στις 10 Φεβρουαρίου 1994 η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει καμία πληροφορία από τη Βελγική Κυβέρνηση, σχετικά με τα μέτρα μεταφοράς της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη και μη διαθέτοντας καμία άλλη πληροφορία που να της επιτρέπει να συναγάγει ότι το Βασίλειο του Βελγίου εκπλήρωσε την υποχρέωσή του συμμορφώσεως προς τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, όχλησε το κράτος αυτό, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 169 της Συνθήκης, και το κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας δύο μηνών.

4. Με έγγραφο της 12ης Ιουνίου 1995 της Μόνιμης Αντιπροσωπείας του Βελγίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι βελγικές αρχές πληροφόρησαν την Επιτροπή ότι είχε αρχίσει η εκπόνηση μέτρων μεταφοράς της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη.

5. Η Επιτροπή, επειδή δεν έλαβε μεταγενέστερες πληροφορίες σχετικά με τη θέσπιση των μέτρων αυτών, με έγγραφο της 4ης Μαρτίου 1997, απηύθυνε στη Βελγική Κυβέρνηση αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία έκρινε ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία αυτή. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 169, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, η Επιτροπή κάλεσε εξάλλου το Βασίλειο του Βελγίου να λάβει τα ανακαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη αυτή γνώμη, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της αιτιολογημένης αυτής γνώμης.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

1 — ΕΕ L 297, σ. 8.

6. Στις 29 Απριλίου 1997 οι βελγικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή σχέδιο βασιλικού διατάγματος με διατάξεις μεταφοράς της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη.

7. Με την προσφυγή της, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εφόσον, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνεται μια οδηγία έχουν την υποχρέωση να προσαρμόζουν τη νομοθεσία τους προς τις διατάξεις της οδηγίας αυτής εντός της ταχθείσας από αυτήν προθεσμίας, χωρίς να μπορούν να επικαλούνται διατάξεις, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής τους έννομης τάξης για να δικαιολογούν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων και προθεσμιών των κοινοτικών οδηγιών, το καθού κράτος παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία για τον λόγο ότι, κατά τη λήξη της ταχθείσας από την οδηγία προθεσμίας, δεν είχε θεσπίσει κανένα από τα μέτρα που συνεπάγεται η μεταφορά των διατάξεων της οδηγίας αυτής στην εσωτερική έννομη τάξη.

8. Με το υπόμνημά του αντικρούσεως, το Βασίλειο του Βελγίου δεν αμφισβητεί ότι δεν θέσπισε τις σύμφωνα με το εσωτερικό δίκαιο αναγκαίες για τη μεταφορά αυτή διατάξεις. Το Βασίλειο του Βελγίου παρατηρεί μόνον ότι σχέδιο βασιλικού διατάγματος σχετικά με την καταχώριση των φαρμάκων, που περιλαμβάνει διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, είχε αποσταλεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας τον Μάιο του 1997, και πρέπει, συνεπώς, να αποτελέσει αντικείμενο γνωμοδοτήσεως του δικαστηρίου αυτού.

9. Βάσει των παρασχεθέντων από τους διαδίκους στοιχείων, κρίνω ότι η ασκηθείσα από την Επιτροπή προσφυγή είναι βάσιμη. Πράγματι, το Βασίλειο του Βελγίου δεν μετέφερε στην εσωτερική έννομη τάξη τις διατάξεις της οδηγίας, εντός της ταχθείσας από το άρθρο 10 της οδηγίας αυτής προθεσμίας.

Εξάλλου, παρατηρείται ότι η ενδεχομένως εκκρεμής μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, όπως ισχυρίζεται η καθής κυβέρνηση, δεν μπορεί, κατά πάγια νομολογία, να έχει ως αποτέλεσμα να καταστήσει την προσφυγή αβάσιμη ή άνευ αντικειμένου, εφόσον «η ύπαρξη παραβάσεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με την κατάσταση του κράτους μέλους κατά τη λήξη της ταχθείσας με την αιτιολογημένη γνώμη προθεσμίας, ενώ οι μεταβολές που επήλθαν εν συνεχεία δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη» [2].

10. Υπό το φως των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο:

«1) να αναγνωρίσει ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη θεσπίζοντας εμπροθέσμως τα αναγκαία νομοθετικά, κανονιστικά και διοικητικά μέτρα για να συμμορφωθεί προς την οδηγία 92/73/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου

2 — Βλ., προσφάτως, απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Ιουνίου 1998, C-232/95 και C-233/95, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Συλλογή 1998, σ. I-3343, σκέψη 38).

1992, για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των οδηγιών 65/65/ΕΟΚ και 75/319/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων για τα φάρμακα και τη θέσπιση συμπληρωματικών διατάξεων για τα ομοιοπαθητικά φάρμακα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την εν λόγω οδηγία.

2) να καταδικάσει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.»